

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

**ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, СПОРТ
ТА ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ**

Збірник наукових праць

Випуск 7 (26)

Засновники:

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського;
Житомирський державний університет імені Івана Франка;

Редакційна колегія:

Головний редактор – Костиюкевич В.М., доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (м. Вінниця, Україна).
Відповідальний редактор – Кутек Т.Б., доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, Житомирський державний університет імені Івана Франка (м. Житомир, Україна).
Відповідальний секретар – Щепотіна Н.Ю., кандидат наук з фізичного виховання та спорту, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (м. Вінниця, Україна).

Члени редакційної колегії:

Абаласей Беатріче	доктор наук, професор, Ясський університет імені Александру Івана Кузи (м. Ясси, Румунія).
Ахметов Р.Ф.	доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, Житомирський державний університет імені Івана Франка (м. Житомир, Україна).
Воншик Яцек	доктор габілітований, професор Університет гуманістично-природничий імені Яна Длугоша (м. Ченстохове, Польща).
Врублевський Є.П.	доктор педагогічних наук, професор, Гомельський державний університет імені Франциска Скорини (м. Гомель, Республіка Білорусь).
Гаврилова Н.В.	кандидат наук з фізичного виховання та спорту, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (м. Вінниця, Україна).
Гакман А.В.	кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, Україна).
Грузевич І.В.	кандидат наук з фізичного виховання і спорту, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (м. Вінниця, Україна).
Драчук А.І.	кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (м. Вінниця, Україна).
Індика С.Я.	кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна).
Онїщук В.Є.	кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, Вінницький державний педагогічний університет ім. Михайла Коцюбинського (м. Вінниця, Україна).
Собко І.М.	кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди (м. Харків, Україна).
Стасюк І.І.	кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка (м. Кам'янець-Подільський, Україна).
Фурман Ю.М.	доктор біологічних наук, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (м. Вінниця, Україна).
Шепеленко Т.В.	кандидат наук з фізичного виховання і спорту, завідувач кафедри фізичного виховання та спорту, Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків, Україна).
Шинкарук О.А.	доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, Національний університет фізичного виховання і спорту України (м. Київ, Україна).

Збірник рекомендовано до друку:

вченою радою Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол № 11, від 22.05.2019 року)

вченою радою Житомирського державного університету імені Івана Франка (протокол № 5, від 31.05.2019 року)

Збірник включено до Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора філософії (кандидата наук) і доктора наук (Додаток 12 до наказу Міністерства освіти і науки України №820 від 11.07.2016 р.).

Збірник включено до Переліку наукових фахових видань України, категорія Б (наказ №975 від 11.07.2019 р.).

У збірнику наукових праць з галузі фізичної культури та спорту висвітлюються теоретичні й прикладні аспекти фізичного виховання різних груп населення, медико-біологічні проблеми фізичного виховання та фізичної реабілітації, розкриваються закономірності спортивного тренування.

Реєстраційний № КВ 22031 – 11931 ПР
від 22.04.2016 р.

© Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
© Житомирський державний університет імені Івана Франка

За достовірність інформації відповідальність несуть автори статей.

Кульчицька Ірина ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО РОБОТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	92
Лисак Ірина, Зінченко Наталія, Кулібаба Сергій ВПЛИВ ФІЗКУЛЬТУРНИХ ПАУЗ У НАВЧАЛЬНИЙ ЧАС НА ПСИХОФІЗИЧНИЙ СТАН СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ І КУРСУ	98
Редько Сергій, Щастливий Сергій, Пустовойт Петро, Пильтяй Сергій ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ З ВОЛЕЙБОЛУ	105
Скачедуб Наталія, Прийменко Лариса ВИЗНАЧЕННЯ МОТИВАЦІЙНИХ ЗАСАД ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ	110
Шемчак Ігор, Кулик Денис ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ CROSSFIT У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	117
Misjura Alina, Vrublevskiy Eugeny INDICATORS OF LEVEL DEVELOPMENT OF THE OLYMPIC KNOWLEDGE OF ELEMENTARY SCHOOL PUPILS	122
Naumenko Yanina, Vrublevskiy Eugeny, Sevdaleva Kseniya INDIVIDUAL APPROACH IN THE DEVELOPMENT OF MUSCLE MASS IN FEMALE AGE WOMEN	128

II НАУКОВИЙ НАПРЯМ

«СУЧАСНА СИСТЕМА СПОРТИВНОГО ТРЕНУВАННЯ ТА ПРОБЛЕМИ ЇЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ»

Богуславська Вікторія ФУНКЦІЇ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ В ЦИКЛІЧНИХ ВИДАХ СПОРТУ	135
Вихляєв Юрій ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ І ТРЕНУВАННЯ ТРАВМОВАНИХ М'ЯЗІВ СПИНИ	140
Войтенко Сергій ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПОКАЗНИКІВ ГРУПОВОЇ САМООЦІНКИ ІЗ ПОКАЗНИКАМИ ГРУПОВОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЖІНОЧИХ І ЧОЛОВІЧИХ ВОЛЕЙБОЛЬНИХ КОМАНД	147
Головкіна Вікторія, Фурман Юрій РОЗВИТОК ЗАГАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ПЛАВЦІВ 11-12 РОКІВ ЗАСОБАМИ ПЛАВАННЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЕЛЕМЕНТІВ АКВАФІТНЕСУ Й ІНТЕРВАЛЬНОГО ГІПОКСИЧНОГО ТРЕНУВАННЯ	154
Гунченко Валерій ЯКІСТЬ ВИКОНАННЯ ПЕРЕДАЧІ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА РЕЗУЛЬТАТ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПЛЯЖНОМУ ВОЛЕЙБОЛІ	161
Дуднік Олександр, Мірошніченко Вячеслав, Костинська Олена, Кузьм'як Валентина ВПЛИВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ВПРАВ НА ПОКАЗНИКИ ШВИДКОСТІ ПРИЙНЯТТЯ ТАКТИЧНИХ РІШЕНЬ БОКСЕРАМИ 11-12 РОКІВ	170

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПОКАЗНИКІВ ГРУПОВОЇ САМООЦІНКИ ІЗ ПОКАЗНИКАМИ ГРУПОВОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЖІНОЧИХ І ЧОЛОВІЧИХ ВОЛЕЙБОЛЬНИХ КОМАНД

Войтенко Сергій

Вінницький національний аграрний університет

Анотація:

Актуальність теми дослідження. Вивчення якісних характеристик спільної діяльності спортивних команд з підвищення спортивних результатів є актуальним напрямком науково – практичної діяльності галузі спортивної педагогіки і психології. Особливого інтересу, на наш погляд, було вивчення групової ефективності спортивної команди як загальною поняття, яке дозволяє певній мірі інтегрувати в собі значення окремих групових феноменів, що стосуються аспектів оцінки та регуляції спільної спортивної діяльності. Мета дослідження. Визначення взаємозв'язку між показниками групової самооцінки та показниками групової ефективності жіночих і чоловічих волейбольних команд у підготовчому періоді. В дослідженні прийняли участь 87 спортсменів волейбольних чоловічих і жіночих команд. Для вирішення поставлених завдань було застосовано комплекс методів: аналіз та узагальнення наукової і методичної літератури; анкетування та психодіагностичне тестування; методи математичної статистики розрахунку величин коефіцієнтів рангової кореляції Спірмена (*rs Spearman rank*). Результати дослідження та ключові висновки. У процесі дослідження здійснено кореляційний аналіз кожного з якісних показників групової самооцінки з оцінкою інтенсивності дії показників групової ефективності жіночих і чоловічих волейбольних команд у підготовчому періоді. Отримані нами дані свідчать, що кореляційних зв'язків між показниками групової самооцінки та групової ефективності зафіксовано у чоловічих волейбольних командах (33) у жіночих командах (7). Такі відмінності є можливою основою дефіциту засобів регуляції спільної діяльності спортсменів жіночих волейбольних команд та їх переконанні у власних можливостях організувати і виконати спільні дії, які необхідні для досягнення результату.

Ключові слова:

спільна діяльність, регуляція, взаємодія, щільність зв'язків.

Relationship between the group's self-assessment indicators and the performance indicators of the women's and man's volleyball teams

The relevance of research. The study of qualitative characteristics of the joint activity of sports teams to improve sports results is an actual direction of scientific and practical activity of the field of sports pedagogy and psychology. Of particular interest, in our opinion, is the study of the group's effectiveness of the sports team as a generalizing concept, which allows to some extent integrate the meaning of individual group phenomena relating to the aspects of evaluation and regulation of joint sports activities. The purpose. Determination of the relationship between the indicators of group self-esteem and the performance indicators of women's and men's volleyball teams in the preparatory period at the stage of specialized basic training. The study was attended by 87 athletes volleyball men and women teams. To solve the problems, a set of methods was used: analysis and generalization of scientific and methodical literature; questioning and psychodiagnostic testing; Methods of mathematical statistics for calculating *rs Spearman rank* coefficients. Research findings and key findings. In the course of the study, a correlation analysis of each of the qualitative indicators of group self-esteem with an assessment of the intensity of the performance of the performance indicators of women's and men's volleyball teams in the preparatory period was carried out. The data we have received show that correlation relations between the indicators of group self-esteem and group effectiveness are recorded in men's volleyball teams (33) in women's teams (7). Such differences are a possible basis for the lack of means for regulating the joint activity of athletes of women's volleyball teams and their belief in their own ability to organize and perform joint actions that are necessary to achieve the result.

joint activity, regulation, interaction, density of links.

Взаимосвязь показателей групповой самооценки с показателями групповой эффективности женских и мужских волейбольных команд

Актуальность темы исследования. Изучение качественных характеристик совместной деятельности спортивных команд для повышения спортивных результатов является актуальным направлением научно-практической деятельности области спортивной педагогики и психологии. Особого интереса, на наш взгляд, приобрело изучение групповой эффективности спортивной команды как обобщающего понятия, которое позволяет в определенной степени интегрировать в себе значение отдельных групповых феноменов, касающихся аспектов оценки и регуляции совместной спортивной деятельности. Цель исследования. Определение взаимосвязи между показателями групповой самооценки и показателями групповой эффективности женских и мужских волейбольных команд в подготовительном периоде. В исследовании приняли участие 87 спортсменов волейбольных мужских и женских команд. Для решения поставленных задач был применен комплекс методов: анализ и обобщение научной и методической литературы; анкетирования и психодиагностическое тестирование; методы математической статистики расчета величин коэффициентов ранговой корреляции Спирмена (*rs Spearman rank*). Результаты исследования и ключевые выводы. В процессе исследования осуществлен корреляционный анализ каждого из качественных показателей групповой самооценки и оценки интенсивности действия показателей групповой эффективности женских и мужских волейбольных команд в подготовительном периоде. Полученные нами данные свидетельствуют, что корреляционных связей между показателями групповой самооценки и групповой эффективности зафиксировано в мужских волейбольных командах (33) в женских командах (7). Такие различия возможны следствием дефицита средств регуляции совместной деятельности спортсменов женских волейбольных команд и их убеждений в собственных возможностях организовать и выполнить совместные действия, которые необходимы для достижения результата.

совместная деятельность, регуляция, взаимодействие, плотность связей.

Постановка проблеми. Розвиток психологічних умінь і навичок для підвищення спортивних результатів є актуальним напрямком науково – практичної діяльності галузі спортивної педагогіки і психології. Зараз в науковій і методичній літературі зібраний різний

кваліфікацією МС, КМС та першого розрядів, які на момент проведення експерименту проходили навчально-тренувальну підготовку у підготовчому періоді.

Для вирішення поставлених завдань було застосовано комплекс методів: аналіз та порівняння наукової і методичної літератури; анкетування та психодіагностичне тестування; в ході якого досліджувалися якісні показники ефективності спільної діяльності. Для визначення кондиції спортивної команди застосовували анкету «Групової самооцінки», дані, отримані у ході анкетування, реєструвалися на спеціально розроблених бланках. Для виміру групи групової ефективності спортивної команди нами адаптовано опитувальник «Групова ефективність спортивної команди» Д.Фельц та С. Лірґг, (1998) для виміру сприйняття спортсменами здібностей своєї команди організовувати та виконувати спільні дії, які необхідні для досягнення результату [5].

Обробка та аналіз первинних даних проводилися з використанням комп'ютерних програм: офісних додатків EXCEL (версія 2010) та пакета STATISTICA (версія 6.5). Для визначення щільності взаємозв'язків між показниками розраховувалися на основі розрахунку величин коефіцієнтів рангової кореляції Спірмена (r_s , Spearman rank).

Виклад основного матеріалу. Важливим завданням для тренерів є підвищення якості індивідуальної діяльності спортсменів у спільній діяльності команди. Основна увага при цьому повинна приділятися визначенню основних показників груп і факторів, що на них впливають. Найбільш часто цього досягають через розвиток навичок міжособистісної взаємодії, підвищення згуртованості команди і встановлення найбільш сприятливого формату умовності групових дій.

Групова ефективність спортивних команд цілком залежить від кількісного і якісного складу, структури, узгодження функцій та успішної організації спільних тренувальних і змагальних дій спортсменів.

У процесі дослідження здійснено кореляційний аналіз кожного з якісних показників групової самооцінки з оцінкою інтенсивності дії показників групової ефективності спортивних команд. Значущість (достовірність) отриманих кореляційних залежностей оцінювалась на основі розрахунку величин коефіцієнтів рангової кореляції Спірмена.

Результати аналізу анкетування рівня розвитку групової самооцінки та групової ефективності спортивних команд наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Показники рівня розвитку групової самооцінки та групової ефективності спортивних команд

Показник		Чоловіки	Жінки
		МС, КМС, Ір	МС, КМС, Ір
		n = 58	n = 29
		$\bar{x} \pm S$	$\bar{x} \pm S$
Групова самооцінка	Здібність групи вирішувати складні ситуації	7,67 ± 1,2	5,00 ± 4,2
	Фізична підготовленість команди	8,21 ± 1,6	6,00 ± 1,4
	Технічна підготовленість команди	7,62 ± 1,6	5,50 ± 2,1
	Тактична підготовленість команди	7,81 ± 1,8	6,00 ± 2,8
	Ефективність командної взаємодії	7,90 ± 1,5	8,00 ± 0,0
	Середнє значення	7,84 ± 1,3	6,10 ± 2,1
Групова ефективність	Здібність	31,93 ± 4,2	32,00 ± 1,4
	Єдність	31,43 ± 4,6	33,50 ± 3,5
	Стійкість	30,84 ± 4,8	31,50 ± 2,1
	Підготовленість	31,67 ± 4,6	31,00 ± 1,4
	Зусилля	31,21 ± 5,1	32,00 ± 4,2
	Середнє значення	31,42 ± 3,7	32,00 ± 2,5

II НАУКОВИЙ НАПРЯМ

Проведений кореляційний аналіз, можливих зв'язків показників групової самооцінки та групової ефективності чоловічих волейбольних команд, показав наступні результати (табл. 2).

Матриця взаємозв'язків між показниками групової самооцінки й групової ефективності чоловічих команд

Показник	Групова ефективність					
	Здібність	Єдність	Стойкість	Підготовленість	Зусилля	Середнє значення
Здібність групи вирішувати складні (спортивні, неспортивні) ситуації	0.367**	0.344*	0.361**	0.394**	0.498**	0.32
Фізична підготовленість команди	0.446**	0.267	0.166	0.458**	0.323*	0.32
Технічна підготовленість команди	0.509**	0.407**	0.389**	0.511**	0.397**	0.32
Тактична підготовленість команди	0.409**	0.322*	0.228	0.512**	0.39**	0.32
Ефективність командної взаємодії	0.519**	0.32*	0.392**	0.51**	0.4**	0.32
Середнє значення	0.527**	0.367**	0.356**	0.552**	0.457**	0.32
Усього зв'язків	6	5	4	6	6	0.32

Примітки: * $p \leq 0,05$ ($r_{кр} = 0,27$); ** $p \leq 0,01$ ($r_{кр} = 0,35$) ($n = 58$)

Найтісніший взаємозв'язок спостерігається за показником групової самооцінки «середнє значення» та групової ефективності «середнє значення» ($r = 0,567$; $p \leq 0,01$), менший взаємозв'язок спостерігається «технічна підготовленість команди» та «середнє значення», де коефіцієнт кореляції складає ($r = 0,563$; $p \leq 0,01$), а також «середнє значення» та «підготовленість» ($r = 0,552$; $p \leq 0,01$), здібність ($r = 0,527$; $p \leq 0,01$).

Вагомим виявився взаємозв'язок між показниками самооцінки «ефективність командної взаємодії» і показниками «групової ефективності» «здібність» ($r = 0,519$; $p \leq 0,01$), «підготовленість» ($r = 0,51$; $p \leq 0,01$) та «середнє значення» ($r = 0,51$; $p \leq 0,01$), а також «тактична підготовленість команди» і «підготовленість» ($r = 0,512$; $p \leq 0,01$), «технічна підготовленість команди», і «здібність» ($r = 0,509$; $p \leq 0,01$), «підготовленість» ($r = 0,511$; $p \leq 0,01$). Дещо менший зв'язок спостерігається за показниками «здібність вирішувати складні (спортивні, неспортивні) ситуації» і «зусилля» ($r = 0,498$; $p \leq 0,01$), «середнє значення» ($r = 0,477$; $p \leq 0,01$). Достовірні показники кореляції волейбольних команд коливаються в межах від $r = 0,32$ до $r = 0,567$.

Наступною визначалась кореляційна взаємозалежність між показниками самооцінки та «групової ефективності» жіночих волейбольних команд. Результат представлено у табл.3.

Найтісніший взаємозв'язок спостерігається в показниках оцінки розвитку «підготовленість команди» і «підготовленість» ($r = 0,549$) та «середнє значення» обидва показники безпосередньо взаємопов'язані з основними спільними навичками та якостями команди. Також взаємозв'язок спостерігається між самооцінкою «ефективність командної взаємодії» і показниками «ефективності», «підготовленість» ($r = 0,487$) що відображає злагодженість у гравців. Достовірні показники кореляції жіночих волейбольних команд коливаються від $r = 0,375$ до $r = 0,549$.

Матриця взаємозв'язків між показниками групової самооцінки й групової ефективності жіночих команд

Показник	Групова ефективність					
	Здібність	Єдність	Стійкість	Підготовленість	Зусилля	Середнє значення
Здібність групи вирішувати складні (спортивні, неспортивні) ситуації	-0.194	0.169	0.215	0.151	0.008	0.089
Фізична підготовленість команди	0.163	0.375*	0.269	0.549**	0.339	0.482**
Технічна підготовленість команди	0.251	0.216	0.155	0.215	0.275	0.168
Тактична підготовленість команди	-0.079	0.126	0.212	0.382*	0.173	0.258
Ефективність командної взаємодії	0.11	0.163	0.169	0.487**	0.229	0.378*
Середнє значення	-0.063	0.25	0.207	0.448*	0.184	0.329
Усього зв'язків	0	1	0	4	0	2

За підсумками аналізу щільності взаємозв'язків між показниками групової самооцінки й групової ефективності зафіксовано усього зв'язків у чоловічих волейбольних командах (3) у жіночих волейбольних командах (7), що значно менше.

Варто відзначити, що експеримент проводився у підготовчому періоді в якому складають міцну функціональну базу для успішної підготовки й участі в основних змаганнях, забезпечують становлення різнобічної підготовленості. Тренер-психолог має змогу ґрунтовно та глибоко опрацювати усі можливі ускладнення, які можуть виникнути в процесі реалізації змагань, а спортсменам

у власних можливостях організувати й виконувати спільні дії, необхідні для досягнення результату.

Дискусія. У сучасній спортивно-психологічній літературі широко представлені дослідження, що послідовно демонструють взаємозв'язок індивідуальної та групової ефективності з результативністю спортивних команд [13; 15; 16; 18].

Дослідження взаємозв'язку індивідуальної та групової ефективності з рівнем командної продуктивності та групової згуртованості у волейбольних командах показали, що спортсмени з високими показниками оцінювання спільних завдань, як правило, сприймають і оцінюють групову ефективність своєї команди вище [18]. Водночас вивчення психологічних навичок ігрової ефективності баскетболістів продемонструвало взаємозв'язок показників індивідуальної і групової ефективності, спортивної упевненості, а також тактичними навичками й здібностями до концентрації незалежно від полу, віку й спортивної кваліфікації [12].

Отримані нами результати дозволили сформувані цілісне уявлення про природу взаємозв'язків групової ефективності (здібності, єдності, стійкості, підготовленості та зусилля) із групою самооцінкою (здібностями групи вирішувати складні (спортивні, неспортивні) ситуації, фізичної, технічної, тактичної підготовленість команди, ефективністю командної взаємодії) у волейбольних чоловічих і жіночих командах та, відповідно, розширити уявлення про шляхи підвищення ефективності спільної спортивної діяльності.

Висновки. Отримані нами данні свідчать, що кореляційних зв'язків між показниками групової самооцінки та групової ефективності зафіксовано у чоловічих волейбольних командах (3) у жіночих командах (7). Такі відмінності є можливою основою дефіциту

ІІ НАУКОВИЙ НАПРЯМ

засобів регуляції спільної діяльності спортсменів жіночих волейбольних команд та і переконанні у власних можливостях організувати і виконати спільні дії, які необхідні для досягнення результату.

Перспективи подальшого розвитку. Установити психологічні основи формування групової ефективності в малих групах.

Список літературних джерел:

1. Бандура А. Теория социального научения; пер. с англ. Санкт-Петербург: Евразия, 2000. 320 с.
2. Войтенко С.М. Психолого-педагогічні засоби регуляції спільної діяльності спортивних команд із різним типом взаємодії: дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.01. ЛДУФК. Львів, 2017. 227 с.
3. Журавлев А.Л. Психология совместной деятельности. Москва: Ин-т психологии РАН, 2005. 640 с.
4. Козина Ж.Л., Ермаков С.С., Погорелова А.О. Методологические основы определения индивидуальных особенностей волейболисток на этапе специализированной базовой подготовки. Физическое воспитание студентов; научный журнал. Харьков: ХОВНОКУ – ХГАДИ, 2012. №3. С. 53 – 61.
5. Колосов А.Б., Войтенко С.М. Психометрична адаптація опитувальника групової ефективності спортивної команди. Актуальні проблеми фізичної культури і спорту. 2014. Вип. 32 (4). С. 46 – 51.
6. Родионов А.В. Психология физического воспитания и спорта: учебник. Москва: Академпроект, 2004. 576 с.
7. Уэйнберг Р.С., Гоулд Д. Основы психологии спорта и физической культуры. Киев: Олимп. лит. 1998. 336 с.
8. Шеріф Сархан. Соціально-психологічні особливості групової згуртованості спортсменів. Спортивний вісник Придніпров'я: зб. наук. праць. Дніпропетровськ, 2011. №2. С. 75 – 79.
9. Carron A.V., Bray S.R., Eys M.A. Team cohesion and team success in sport. *Journal of Sport Sciences*. 2002. N. 20. P. 119–126
10. George T.R., Feltz D.L. Motivation in sport from a collective efficacy perspective. *International Journal of Sport Psychology*. 1995. Vol. 26. P. 98 – 116.
11. Hodges L., Carron A.V. Collective efficacy and group performance. *International Journal of Sport Psychology*. 1992. Vol. 23, P. 48 – 59.
12. Iancheva, T., Jordanov V. Psychological skills and game efficacy with basketball players. *Olympic Sports and Sport for All: XVI International Scientific and VI International Scientific Congress*, 17 – 19 May 2012. P. 351 – 354.
13. Jowett S. Coach-athlete relationships ignite groupness. In *Group Dynamics Advances in Sport and Exercise Psychology*. New York : Routledge, 2007. P. 63–77.
14. Lirgg C.D., Feltz D.L., Chase M.A. Relationships of individual and collective efficacy to team performance. *Journal of Sport & Exercise Psychology*. 1994. Vol. 16. P. 142 – 148.
15. Martinez J.R., Guillen F., & Feltz D.L. Psychometric properties of the Spanish version of the Collective Efficacy Questionnaire for Sports, *Psicothema*. 2011. Vol. 23, N 3. P. 503 – 509.
16. Myers N.D., Payment C.A., Feltz D.L. Reciprocal relationships between collective efficacy and team performance in women's ice hockey, group dynamics, *Theory, Research and Practice*. 2004. Vol. 8, N 3. P. 182 – 195.
17. Ramzaninezhad R., Keshtan M.H., Shahamat M.D. The relationship between collective efficacy, group cohesion and team performance in professional volleyball teams, *Brazilian Journal Biomotricity*. 2009. Vol. 3, N 1. P. 31 – 39.

References:

1. Bandura A. (2000). *The Theory of Social Learning*. Trans. from English St. Petersburg: Eurasia, 320 p.
2. Voitenko S.M. (2017). *Psychological and pedagogic means of regulation of joint activity of sports teams with different types of interaction: Candidate thesis: 24.00.01 LSUPK. Lviv, 227 pp.*
3. Zhuravlev A.L. (2005). *Psychology of joint activity*. Moscow: Institute of Psychology, Russian Academy of Sciences, 640 p.
4. Kozina Zh.L., Ermakov S.S., Pogorelova A.O. (2012). *Methodological basis for determining the individual characteristics of volleyball players at the stage of specialized basic training. Physical education of students; Science Magazine. Kharkiv: KHOVNOKU – HGADI, 2012. №3. P. 53 – 61.*
5. Kolosov A.B., Voitenko S.M. (2014). *Psychometric adaptation of the team performance questionnaire. Actual problems of physical culture and sports.. Issue 32 (4). Pp. 46 – 51.*
6. Rodionov A.V. (2004). *Psychology of physical education and sport: a textbook. Moscow: Academproekt 576 p.*
7. Wayneberg R.S., Gould D. (1998). *Fundamentals of sport and physical culture. Kyiv: Olympic lit., 336 p.*
8. Sheriff Sarhan (2011). *Socio-psychological peculiarities of group cohort of athletes. Sport Bulletin Dnipro: Coll sciences works Dnipropetrovsk, 2011. №2. Pp. 75 - 79.*
9. Carron A.V., Bray S.R., Eys M.A. (2002). *Team cohesion and team success in sport. Journal of Sport Sciences. N. 20. P. 119–126*
10. George T.R., Feltz D.L. (1995) *Motivation in sport from a collective efficacy perspective. International Journal of Sport Psychology.. Vol. 26. P. 98 – 116.*
11. Hodges L., Carron A.V. (1992). *Collective efficacy and group performance. International Journal of Sport Psychology. Vol. 23, P. 48 – 59.*
12. Iancheva, T., Jordanov V. (2012). *Psychological skills and game efficacy with basketball players. Olympic Sports and Sport for All: XVI International Scientific and VI International Scientific Congress, 17 – 19 May. P. 351 – 354.*
13. Jowett S. *Coach-athlete relationships ignite groupness. Group Dynamics Advances in Sport and Exercise Psychology. New York : Routledge. P. 63–77.*
14. Lirgg C.D., Feltz D.L., Chase M.A. (2007). *Relationship of individual and collective efficacy to team performance. Journal of Sport & Exercise Psychology. 1994. Vol. 16, P. 142 – 148.*
15. Martinez J.R., Guillen F., & Feltz D.L. (2011). *Psychometric properties of the Spanish version of the Collective Efficacy Questionnaire for Sports, Psicothema. 2011. Vol. 23, N 3. P. 503 – 509.*
16. Myers N.D., Payment C.A., Feltz D.L. *Reciprocal relationships between collective efficacy and team performance in women's ice hockey, group dynamics, Theory Research and Practice. 2004. Vol. 8, N 3. P. 182 – 195.*
17. Ramzaninezhad R., Keshtan M.H., Shahamat M.D. (2009). *The relationship between collective efficacy, cohesion and team performance in professional volleyball teams, Brazilian Journal Biomotricity. Vol. 3, N 1. P. 31 – 39.*

Watson C.B., Chemers M.M., Preiser N. (2001).
A multilevel analysis, Personality and Social
Psychology Bulletin. 2001. Vol 27, N 1057. P.1068.

18. Watson C.B., Chemers M.M., Preiser N. (2001).
Collective efficacy, Personality and Social
Psychology Bulletin. Vol 27, N 1057. P. 1068.

DOI: 10.31652/2071-5285-2019-7-26-147-153

Відомості про авторів:

Бойтенко С.М.; orcid.org/0000-0003-2590-7189; voytenkosm@ukr.net; **Вінницький національний аграрний університет, вул. Сонячна, 3, Вінниця, . 21000, Україна**